

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/135/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712218182
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2014:5712218182.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Róberta Urbana a sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom tamtiež, proti odporcom 1/ B. O., nar. XX.XX.XXXX, 2/ L. O., nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom A. XX, odporkyňa 2/ právne zastúpená advokátom JUDr. Andrejom Cifrom, so sídlom L., J. C. X/A, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcov - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Prešov, Námestie legionárov 5, IČO: 42 176 778, právne zastúpeného (taktiež) JUDr. Andrejom Cifrom, o zaplatenie 1.678,05 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 5C/209/2013-88 zo dňa 27. novembra 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje v časti o zamietnutí návrhu navrhovateľa proti odporkyňi v rade 2/ a v časti výroku o trovách konania vo vzťahu medzi týmito účastníkmi.

Rozsudok okresného súdu zrušuje v časti o zamietnutí návrhu navrhovateľa proti odporcovi 1/ a v časti výroku o trovách konania vo vzťahu medzi týmito účastníkmi a v rozsahu zrušenia mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd (v celom rozsahu) zamietol návrh navrhovateľa. Vychádzal z toho, že odporca 1/ svoje „pohľadávky“ (správne dlh - poznámka odvolacieho súdu), vyplývajúce zo zmluvy uzavretej s právnym predchodcom navrhovateľa nesplácal riadne a včas, pričom v čase postúpenia pohľadávky navrhovateľovi „jeho dlh bol v trvaní 1.291 dní, čo po prepočte na roky bolo viac ako 3 roky“. To znamená, že nárok navrhovateľa voči odporcovi 1/ je premlčaný. Okresný súd dodal, že odporca 1/ uplatňovaný nárok/dlh neuznal.

Zdôraznil, že tvrdenia navrhovateľa o uzavretí predmetnej zmluvy aj s odporkyňou 2/ sú nepravdivé. Okresný súd konštatoval, že jej pristúpenie k záväzku odporcu 1/ (datované 11.03.2012), nebolo urobené zo strany odporkyne 2/ zákonným spôsobom. Pokiaľ odporkyňa 2/ mala pristúpiť k záväzku odporcu 1/ voči navrhovateľovi, malo byť uvedené jasným (bez akýchkoľvek pochybností) spôsobom, že odporkyňa 2/ chcela pristúpiť k záväzku, vedela, o aký záväzok sa jedná a aké povinnosti pre ňu z toho plynú. Keďže popísaným spôsobom odporkyňa 2/ nepristúpila k záväzku odporcu 1/ okresný súd vyhodnotil túto dohodu ako postrádajúcu vlastný prejav vôle odporkyne 2/. Uzavrel, že predmetný úkon, označený ako Dohoda o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku, je v zmysle § 37 ods. 1 Obč. zák. neplatným právnym úkonom; navyše (aj) preto, že predmetná pohľadávka bola v danom čase už premlčaná.

Rozhodnutie o trovách konania si okresný súd vymienil v zmysle § 157 ods. 3 (správne § 151 ods. 3 O.s.p. - poznámka odvolacieho súdu) na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý sa alternatívne domáhal jeho zmeny tak, že návrhu bude v plnom rozsahu vyhovieť alebo jeho zrušenia a vrátenia veci

na ďalšie konanie. Nesúhlasil so záverom okresného súdu o premlčaní uplatňovaného nároku; konečná splatnosť úveru bola totiž dohodnutá na deň 10.08.2010 a návrh bol podaný na súde 28.11.2012, teda v rámci 3-ročnej všeobecnej premlčacej doby. Tvrdil, že jeho právny predchodca od zmluvy neodstúpil, t. j. nedošlo k jej ukončeniu. Vo vzťahu k dohode o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku uviedol, že táto splňa všetky zákonné náležitosti a v jej texte nie sú uvedené ani žiadne komplikované formulácie. Zároveň odporkyňa 2/ podpisom tejto dohody potvrdila vedomosť o premlčaní dlhu, v dôsledku čoho začala plynúť „nová“ premlčacia doba v trvaní 10 rokov. Navrhovateľ uviedol, že on (ako postupník) nemá postavenie dodávateľa, a teda na danú dohodu sa ani nevzťahujú ustanovenia o neprijateľných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

Odvolateľ poukázal na rozdielne právne účinky uznania dlhu podľa § 110 ods. 1 Obč. zák. a podľa § 558 Obč. zák. Taktiež tvrdil, že dohoda o uznaní záväzku je v súlade s dobrými mravmi, lebo dlžník len pre jeho zlú finančnú situáciu nemôže uhradiť dlh v celej výške naraz a slobodne sa rozhodne uzavrieť dohodu o jeho plnení v splátkach. Postavenie dlžníka sa teda nijako nezhoršilo; skôr naopak. Zo všeobecného hľadiska odvolateľ dodal, že i ochrana spotrebiteľa má svoje medze.

Odporkyňa 2/ a vedľajší účastník na strane odporcov žiadali napadnutý rozsudok potvrdiť. V rozsiahlom podaní poukazovali predovšetkým na všeobecnejšie súvislosti spotrebiteľskej ochrany, osobitne v sporoch s navrhovateľom, pričom sa vyjadrovali aj k otázkam, ktoré v konaní vôbec neboli riešené. Dotknuté podanie tak svojim charakterom v prevažnej miere predstavuje nielen o neúčelný úkon právnej služby z hľadiska náhrady trov konania, ale i podanie zbytočne zneprehľadňujúce prebiehajúce súdne konanie ako celok. Úlohou konajúcich súdov totiž nie je v niekoľkostranových podaniach účastníkov doslova pátrať po argumentoch, ktoré sa týkajú konkrétnej prejednávanej veci.

Odporkyňa 2/ a vedľajší účastník uviedli, že vzhľadom na predmet činnosti navrhovateľa a akcesorickú povahu dohody o uzavretí splátkového kalendára o uznaní dlhu je navrhovateľ nepochybne aj pri uzatváraní tejto dohody v pozícii dodávateľa. Zhodne s okresným súdom považovali danú dohodu za nesúladnú s ustanovením § 37 ods. 1 Obč. zák. Ide o vopred pripravený formulár, ktorý obsahuje jednostranné i dvojstranné právne úkony a práve pre „predformulovaný“ obsah možno mať vážne pochybnosti o tom, že ide o skutočný prejav vôle dlžníka/spotrebiteľa.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 za súčasnej aplikácie § 156 ods. 3 O.s.p.) napadnutý rozsudok vo vzťahu k odporkyňi 2/ potvrdil ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a vo vzťahu k odporcovi 1/ zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p.

Je nepochybné, že zmluvnou stranou vo vzťahu s právnym predchodcom navrhovateľa bol len odporca 1/. Nadväzne sú bezpredmetné úvahy odvolateľa (i bez hodnotenia ich vecnej ne/opodstatnenosti) o zlepšení postavenia odporcu - konkrétne odporkyne 2/ - v súvislosti s dohodou o uzavretí splátkového kalendára a uznaní záväzku. Zároveň na jednej strane navrhovateľ zdôrazňuje, že odporkyňa 2/ vedela v čase podpísania predmetnej dohody o premlčaní dotknutého záväzku, avšak vzápätí výslovne tvrdí, že predmetný dlh premlčaný nebol.

Krajský súd aj s poukazom na obsah výpovede odporkyne 2/ pred súdom prvého stupňa, ktorý navrhovateľ žiadnym spôsobom nespochybnil, zhodne s okresným súdom konštatuje, že predmetná dohoda nepredstavuje slobodný a vážny prejav vôle odporkyne 2/, a teda v zmysle § 37 ods. 1 Obč. zák. je neplatná. Je nesporné, že dotknutá dohoda bola formulárového charakteru a bola vopred pripravená výlučne navrhovateľom. Jej súčasťou sú viaceré jednostranné úkony i dvojstranné úkony, ktoré môžu, ale aj nemusia v konkrétnom prípade nastať. V texte dohody sú uvádzané na viacerých miestach možné alternatívy bez vymedzenia, ktorá v konkrétnom prípade platí. V otázke pristúpenia k dlhu, ktorá je z hľadiska vôle odporkyne 2/ najrozhodujúcejšou časťou „dohody“, vôbec z predmetného úkonu nevyplývajú bližšie okolnosti týkajúce sa práv a povinností pristupujúcej osoby.

Napriek tomu, že zmluvnou stranou bola len odporkyňa 2/ na dohode je uvádzaný ako dlžník, a teda i ako zmluvná strana tiež odporca 1/, hoci predmetná dohoda sa ho vôbec netýka; nebol jej zmluvnou stranou, čo nespochybnuje ani odvolateľ. Dohoda obsahuje taktiež rozhodcovskú doložku, ktorá opakovane v rozhodovacej činnosti súdov, či už v sporových konaniach alebo exekučných konaniach bola označená za neprijateľnú. Rozhodne neobstojí ani tvrdenie odvolateľa, že formulácia predmetného úkonu nie je komplikovaná. Naopak, s poukazom i na vyššie uvedené alternatívne znenia, či spojenie viacerých právnych úkonov rozličného charakteru (jednostranných, či dvojstranných) do jednej písomnosti, ide o pomerne náročný právny text. Za daných okolností nielen priemerný spotrebiteľ, ale ani osoba bežne znalá „úradných listín“ nie je spôsobilá sa v dotknutom texte rýchlo a náležite zorientovať. Navyše z

výpovede odporkyne 2/ je nesporné, že uvedenú listinu nemala k dispozícii na pokojné oboznámenie sa s jej obsahom, ale bezprostredne pri (jedinej) návšteve príslušného pracovníka navrhovateľa túto podpísala.

Z uvedených konkrétnosti je nadväzne potrebné vysloviť neplatnosť predmetnej dohody, a teda i nedôvodnosť nároku navrhovateľa voči odporkyňi 2/, vo vzťahu ku ktorej jej skutkovým základom mala byť len predmetná listina. S poukazom na konštatovaný záver nie je dôležité, či v čase podpisu predmetnej listiny odporkyňou 2/ bol dlh odporcu 1/ premlčaný alebo premlčaný nebol.

Len na okraj odvolací súd dodáva, že na pojednávaní pred okresným súdom napokon samotný navrhovateľ (prostredníctvom jeho právneho zástupcu) ponechával posúdenie platnosti pristúpenia odporkyne 2/ k záväzku odporcu 1/na rozhodnutie súdu. Taktiež z uvedeného postoja je (minimálne) dôvodné predpokladať, že sám navrhovateľ nepovažoval dotknutý nárok voči odporkyňi 2/ za jednoznačne daný. Z rozhodovacej činnosti krajského súdu (§ 121 O.s.p.) je pritom známe, že navrhovateľ len celkom výnimočne, čo i len pripúšťa možnosť neplatnosti dotknutej dohody o splátkovom kalendári a uznaní dlhu, vrátane súvisiacej eventuality pristúpenia tretej osoby k dlhu pôvodného dlžníka.

Naproti tomu záver okresného súdu o premlčaní nároku navrhovateľa voči odporcovi 1/ je za doterajšej dôkaznej situácie predčasný a čiastočne aj nepreskúmateľný.

V návrhu na začatie konania navrhovateľ tvrdil, že postupca - jeho právny predchodca - odstúpil od zmluvy o úvere s odporcom 1/ (dátum takéhoto právneho úkonu však neuviedol a ani neoznačil dôkaz na preukázanie dotknutej okolnosti). V pokuse o zmier (č. I. 20) už však navrhovateľ uvádza (v podstate zhodne s tvrdením v odvolaní), že bola vyhlásená len mimoriadna splatnosť poskytnutého úveru. Predmetný rozpor v základných skutkových tvrdeniach bolo potrebné odstrániť zo strany okresného súdu žiadosťou o jednoznačne vyjadrenie navrhovateľa (najneskôr) na pojednávaní dňa 27.11.2013.

Okresný súd bližšie ani nevymedzil konkrétne časové údaje, ktoré by boli skutkovým rámcom pre právnu úvahu o premlčaní nároku. Len údaj o počte dní omeškania z prílohy k zmluve o postúpení pohľadávky (č. I. 17) nie je v tomto smere dostatočný. Nie je totiž vôbec zrejmé či ide o počet dní omeškania s prvou nezaplatenou splátkou, s celým dlhom, prípadne súčet dní omeškania s viacerými nezaplatenými splátkami a podobne. Rovnako z prehľadu transakcií úveru (č. I. 32 až 43) nevyplyva konkrétny záver o relevantných časových údajoch. „Odúčtovanie istiny“, ktoré zdôrazňuje okresný súd, je v ňom spojené s následným „zaúčtovaním istiny“ a viackrát sa opakuje, pričom bez ďalšieho z dotknutých označení finančných operácií nie je zřejmý ich dôsledok pre zmluvný úverový vzťah právneho predchodcu navrhovateľa (prípadne navrhovateľa samotného) a odporcu v rade 1/. Z prehľadu transakcií za rok 2010 (zo dňa 10.08.2010) sa pritom javí pravdepodobným, že k zosplateniu úveru došlo až po predmetnom dátume.

Úlohou okresného súdu v ďalšom postupe vo veci bude náležite ustáliť skutkové okolností týkajúce sa námietky premlčania uplatňovaného nároku a tieto (tiež) jednoznačným spôsobom vymedziť v rámci písomného odôvodnenia rozhodnutia. Následne posúdiť dôvodnosť danej námietky a pokiaľ nebude nárok, resp. jeho časť premlčaný/á, vyhodnotiť jeho/jej dôvodnosť štandardným spôsobom pri zohľadnení osobitosti spotrebiteľských vecí.

Výrok o trovách konania, ktorý má len predbežný (procesný) charakter, odvolací súd tento potvrdil v časti medzi odporkyňou 2/ a navrhovateľom. To znamená, že po právoplatnosti tohto rozhodnutia je namieste rozhodnúť o náhrade trov konania vo vzťahu medzi týmito účastníkmi; vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 4 O.s.p.).

Vzhľadom na závislosť (akéhokolvek) výroku o náhrade trov vo vzťahu medzi odporcom 1/ a navrhovateľom od súvisiaceho meritórneho výroku, krajský súd zrušil i predmetnú časť výroku o trovách konania.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.